

Duminică

Organ de propagandă religioasă și morală.
Organ informativ al AGRU-lui din Eparhia
Maramureșului

Biroul de distribuție: Librăria Asociației
Sighet, Piața Unirii No. 25.

Prețul unui exemplar: 2 Lei.

Redactor responsabil: T. Berinde

Abonamentul pe un an: 100 Lei.

„Gătiți căile Domnului...”

Prorocul Isaia

În așteptarea aniversării al 1938-lea al Nașterii Mântuitorului, făgăduit de Dumnezeu, de îndată după căderea protopărinților noștri în păcat, apoi prorocită mai nainte de Moise 1500-1380; Jacob; Mihea 740; Isaia 700; Malachia 800; Agheu 520, Danil 165, cu atâția ani se cade, ca să ne amintim în aceste zile de cele zise de sf. Ioan Botezătorul, înainte-mergătorul și coetanul Mântuitorului făgăduit și profețit, „gătiți calea Domnului și drepte faceți căerile lui”.

Biserica noastră ne invită la această pregătire, prin impunerea postului de Crăciun. Și oare acest post și aceasta înfrânare să fie de ajuns pentru pregătire?

Nici decum. Pentru că și la aceasta întrebare ne răspunde însuși el care strigă în pustie: „Faceți dară roduri vrednice de pocăință” (Luca 3, 8).

Aceasta vroiau să știe și norodul, care venea în pustie să se boteze de el, deci îl întrebau zicând: „Dar ce vom face?” Iar el a răspuns: „Cel ce are două haine să dea celui ce nu are și acela ce are bucate, așisderea să facă”.

E băcător la ochi și interesant, cum acest Ioan, cu îmbrăcămintea dură de peri de cămilă și cu brâu împrejurul mijlocului său, a cărui mâncare era lăcuste care era privighetor și postea retras în pustietate, deci un bărbat riguros și robust, a cerut un canon atât de ușor la aparență, pentru cuviincioasa primire a Mântuitorului—Dumnezeu, aș-

teptat cu nerăbdare de omenirea în atâtea veacuri? Însă la un moment dat și-a descopciat persoana lui proprie și vorbește în spiritul aceluia, pe care îl vestește. Despre acela, despre care Isaia prorocul zicea: „Nu va striga... Trestea despicată nu o va frânge, fitilul candeliei fumăgânde ni o va potoli” iar apoi continuă Botezătorul astfel: „acela m'a trimis pe mine, să aduc vestea celor zmeriți să-i vindec pe cei ce sau căit, iar celor robiți libertate și celor strămtoriți liberare”.

Acest blând, zmerit, gingaș Mesia ne vorbește prin sf. Ioan Botezătorul, când în pregătirea vrednicei primiri ai Dânsului ne arată compătimirea și iubirea de aproapele, arătate prin fapte.

Predica sf. Ioan ținută pe mezuina între epoca testamentului vechi și celui nou ni'l întărește și întregeste sf. Apostol Pavel. Acea iubire împreună cu părere de rău, pentru păcate și lipsa facerii de bine fără dăruire, ce o poate practica ori și cine, ba chiar ce a face suntem obligați cu toții, pentru că fără aceasta căință nu numai că nu vom avea un Crăciun aducător de grații dumnezești, dară vom simți numai nimicnicia noastră. Pentru că înzădar vom gândi adânc emoționați la iesla Mântuitorului, ori ce vom face și nu avem dragoste în noi, numai ne vom înșela.

* * *

Să ne înțelegem deci bine: trebuie să facem roduri

vrednice de pocăință, întru primirea vrednică al Pruncului Isus, iar acest rod este: dragostea. În ultima analiză, orice păcat e ne-iubire, pentru aceea trebuie ca și împăciuirea să fie iubirea.

„Și de ași împărți toată averea mea și aș da trupul meu să'l arză, iar dragoste nu am, nici un folos nu-mi este”. (I. Cor. 13, 3).

E minunat, cum descrie sf. Pavel în acest loc iubirea, de altă parte însă e și înspăimântător, că în cazul, când lipsește din mine aceasta iubire, cum scrie, ca dacă m'aș face chiar și martir și ași împărți toată averea mea: nu sunt nimica.

E deci ceva atât de sublim iubirea?

Iar acest lucru sublim, vrea să vadă în noi iubirea întrupată, darul nemărginit, primit dela Tatăl: Mântuitorul născut. Am putea închipui că suntem ori cine sau ori ce, fără de aceasta iubire nu suntem nimica.

* * *

Și oare cine ar vrea să fie nimica în fața Pruncului Isus? Cu dorul zmerit de a învăța, să vedem, că oare sf. Apostol Pavel, ce ne învață în privința aceasta, dacă o avem practica în viața de toate zilele?

În locul întâi ne vorbește în general, despre însușirile proprii ale dragostei. Prima e răbdarea, zicând „dragostea îndelung răbdă, nici când pentru nici un motiv, nici intern nici extern nu suntem răpiți la intoleranță. De aceasta avem cea mai mare lipsă în viață, aceasta o putem practica mai adese ori. Răbdarea aceasta arată

întru-cât e cineva de fapt zmerit, fără inchipuire. „Purtați sarcina unul altuia, astfel făcând veți îndeplini întocmai porunca Domnului”.

De a doua însușire al dragostei ne spune sf. Pavel că este: gratitudinea. Aceasta înseamnă, că ori și ce bun posibil dorim sau câștigăm pe seama noastră proprie, aceasta să o facem și să dorim și de aproapele nostru. „Să iubești pe de aproapele tău, ca pe tine însuși”.

Oare în zilele noastre de azi câți împlinesc aceasta poruncă? Sfântul. Așa este, sfântul. Și oare nu cu toții râvnim la slințire? Și în ce oare căutăm sfințenia dacă nu în aceasta cea dintâie poruncă?!

Sf. Pavel desface apoi aceste două însușiri principale ale dragostei, în elementele ei compunătoare și ne arată mai de aproape cum dragostea cea adevărată poate răbda ori ce rău, iar toate cele bune le împărțește cu de aproapele.

În aceasta privință ne arată în primul rând, că dragostea cea adevărată, de ce stă departe și zice, că ea: nu pizmuește, nu se îndărătnicește, nu se trufește, nu caută ale sale, nu se înfărăță nu gândește răul, nu se bucură de dreptate.

Apoi ne arată în rândul al doilea, cele mai caracteristice însușiri a dragostei celei adevărate, zicând că: ea se bucură de adevăr, toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduște, toate le răbdă.

Aceasta este dragostea cea adevărată. Despre

aceasta afirma sf. Pavel că va fi însemnat pe veci în ceruri.

Ne servesc acestea precizări, de un îndreptar practic la cercetarea conștiinței, înainte de mărturisire. Merită să le avem încontinuu înaintea noastră, cercetându-ne din când în când conștiința noastră, că oare în ce măsură să află în noi fără amăgire — bunătatea.

E tot deodată o preciză cumpănă spirituală, deaceia merită să ne măsurăm cu ea zilnic, ca oare cât

cumpănim noi pentru judecată?

Pe lângă acestea, e un cadou prețios. Acuma în jurul Crăciunului. Trandafirul iubirii dumnezeiești: micul Isus, nu va simți asprimea paielor dure din iesle, dacă le vom acoperi cu petalele trandafirilor iubirei noastre.

Sfințiți-vă, ne solicită Biserica.

Astfel: Să ținem penitență! Să ne sfințim!

Așa vom face roduri vrednice de pocăință și drepte cărările Domnului.

Traducere.

Originea autocefaliilor

de Grigore Dancuș teolog absolvent.
(Urmare)

Canonistul Balsamon, în tâlcuirea canonului 12 din Colcedon (451), ne spune că la început episcopul din Tarigrad era supus eparhului din Heraclea (vechiul Perinth.) Tot acest lucru îl spune și când comentează canonul 3 din Constantinopol.

Prin urmare, la început Constantinopolul nu numai că n'a fost autocefal, ci a fost chiar inferior celorlalte patriarhii din Antiohia, Alexandria și Ierusalim, să nu vorbesc de Roma, care le cuprindea sub iurisdicția sa pe toate. Deci Constantinopolul la început era sub iurisdicția Romei, deoarece Heraclea care avea sub iurisdicția ei Constantinopolul, era supusă direct sub iurisdicția Romei.

Această situație de inferioritate nu le convenea episcopilor din Constantinopol, mai ales dela anul 330, încoace, când Constantin mută capitala Imperiului Roman, dela Roma la Constantinopol. Odată cu mutarea capitalei, din Roma la Constantinopol, drumul spre autocefalie este deschis. Atât împărații cât și patriarhii din Constantinopol aveau ambiția ca Bizanțul să fie și centrul bisericii și nu numai al imperiului. Și această ambiție și-au manifestat-o imediat după apariția arianismului.

1. Primul pas pentru satisfacerea ambiției lor, deci spre autocefalie, l-au făcut sub ocrotirea împăraților Constantin și Valente, cari erau ariani, Patriarhul de atunci a izgonit mai mulți episcopi, înlocuindu-i cu alții, ariani. În felul acesta au procedat mai ales Macedoniu, Eudoxiu și Demofil. Așa Eudoxiu a voit să hirotonească un episcop chiar pentru Nicea, noroc însă că a murit.

Și acum ne punem întrebarea: de unde au avut acești episcopi ai Constantinopolului

iurisdicție peste alte episcopii, chiar și peste cea din Nicea?

Care conciliu ecumenic sau altfel de conciliu i-a dat această, putere de iurisdicție? La această întrebare istoria nu poate răspunde afirmativ. Deci atunci când episcopii din Constantinopol au făcut aceste lucruri, au comis fraude. Puterea lor este o putere frauduloasă.

2. La al doilea pas spre autocefalie le-a dat ocazie canonul 3, din primul conciliu Constantinopolitan, sau al doilea ecumenic (381). Acest canon spune: „Episcopul Constantinopolului să aibă rangul de onoare după episcopul Romei, fiind Constantinopolul Roma unită”.

Acest canon pentru cine vrea să se gândească puțin asupra conținutului și asupra ambțiilor episcopilor din Constantinopol, spune foarte mult. Justificarea acestui canon constă în faptul că acum Constantinopolul este Roma nouă, adică capitala imperiului. Deci episcopului de aici se cuvine, dacă nu locul de frunte, atunci cel puțin locul al doilea după Roma (veche). De aci apoi se poate trage o altă concluzie, că adică deaceia s'a așezat Petru la Roma fiindcă acolo a fost capitala imperiului, ceace nu-i adevărat. Căci Petru s'a așezat în Roma fiindcă atunci Roma era centrul păgânismului, era Babilonul, cum o numește Petru. Dar se mai poate trage o concluzie, falsă în sine, dar logică după formă, anume că deaceia episcopul Romei a avut primul de onoare și iurisdicție, fiindcă Roma era capitala imperiului.

Toate aceste trei concluzii sunt absurde și blasfematoare, dupăcum poate vedea oricine. Că dacă acest principiu de schimbare a centrului bisericesc după cel lumesc ar fi adevărat

atunci cum de nu s'a mutat centrul bisericii pe rând la: Milan, Trevir, Ravenna, Sirmiu, Antiochia și Constantinopol, în cari orașe s'a mutat pe rând capitala imperiului? A afirma un lucru ca acesta este o anomalie, căci unai putere lumească și cu totul alta și de altă natură cea bisericească.

Dar să presupunem că cerea bizantinilor din canonul 3 mai sus citat, ar fi fost satisfăcută și atunci episcopii Constantinopoliteni n'ar fi avut putere de iurisdicție mai mare ca înainte, deoarece în acest canon este vorba numai de onoare și nu și de iurisdicție. Anume episcopul din Constantinopol să fie al doilea în onoare după cel din Roma. Acest lucru îl afirmă și canonicii greco-orientali, Balsamon și Zonara, când se provoacă la Justinian și canonul 36 Irullan.

Dar chiar dacă în acel canon ar fi vorba nu numai de onoare ci și de iurisdicție și atunci canonul n'are nici o valoare, fiindcă acest canon n'a fost trimis spre aprobare la Roma niciodată, deși celelalte canoane au fost trimise. Acest fapt ni-l dovedește Sf. Jeo I cel mare, Papa dela Roma, care în epistola 106 către Anatoliu, patriarhul Constantinopolului zice:

„Convingerea la întru nimic n'o ajută hotărârea făcută de niște episcopi, înainte de asta cu 60 de ani (381), care n'a fost adusă nicicând de înaintașii tăi la cunoștința Scaunului Apostolic”. De altcum acest fapt, că adică prin canonul 3 din Constantinopol nu s'a dat nici-o putere de iurisdicție se vede și din faptele înșirate de istorie. Așa vedem că deși Teodosiu, împăratul din Bizanț, voia înălțarea episcopatului său n'a reușit. Căci după Sf. Gr. Waziamenul deși a fost ales episcop Wectariu, vedem că Papa nu-l recunoaște și atunci împăratul Teodoriu trimite o delegație la Roma, pentru a cere aprobarea lui Wectoriu. Acest fapt îl confirmă Papa Bonifaciu I în epistola către episcopii Macedoniei, unde zice: „Principele de reeducere aminte, Teodosiu crezând că hirotonirea lui Wectariu n'are tărie, deoarece n'a fost ajuns la urechile Voastre, a trimis de lângă sine o solie compusă din curteni și episcopi, cerând dela scaunul Roman hrisov pe seama acestuia, care să întărească preoția lui.

Putem spune deci că pe atunci, toți împărații și episcopi, recunoșteau și erau conștii de puterea și iurisdicție a Popei.
(Va urma)

Cu ochi văzători

„Noi suntem forțe oculte, fără de cari nimic nu ar merge” așa îmi spune cineva, care lucrează mult și cu inimă pentru reușita unor lucruri în strânsă legătură cu viața sufletească și care totuș rămâne mereu... ocult. Numele lui nu e trâmbitată în gazete, cu ocazia banchetelor obișnuite nime nu-și aduce aminte ca să-și ridice paharul pentru „forța ocultă” care toate le-a făcut și fără de care nimic nu ar fi reușit. Și totuș „forța ocultă” cu indestulire și fără de nici o amărăciune privește cum sunt lăudați și ridicați alții, cari nu sunt „forțe” și totuș nu vreau să fie „oculți”. Ocultul nu vrea și nu dorește să fie lăudat, căci știe, că numai atâta a făcut, cât a putut în măsura talantului primit dela Dumnezeu și mai ales știe, că ce a făcut, din datorință față de Dumnezeu a făcut. El știe, că nici Isus nu a căutat la fața oamenilor și linguşirile deșarte ale lor nu L'au măgulit. Nici el nu vrea să lucreze pentru lauda lumii, ci pentru binele tuturor, de aceea vrea să rămână mereu anonim. Nu-i place, ca să se împodobească cu pene străine.

În acest timp alții sunt cași pomul cel lăudat, la care

— după înțelepciunea poporană — nu e de mers cu șacul. Aceștia fac astfel. Nu fac nimic, sau dacă fac ceva, nu fac din convingere, ci pentru ca să fie remarcați și observați, lăudați; vreau, ca lumea să aibă păreri excepționale despre ei, vreau ca lumea să-i audă mereu vorbind și au o deosebită plăcere, de ași vedea numele tipărit. Acesta e scopul lor. Incolo, sunt lenegi în îndeplinirea datorințelor, neglijenți întru îndreptarea altora, înfumurați, cari desconsideră calitățile celor „oculți”, socotindu-se pe sine superiori și aceasta superioritate presus însă nu întârzie a o trâmbita în toate locurile. Și de multe ori, de preamulte ori reușesc — spre durerea aceloră, cari ochi văzători având, văd pericolul, ce izvoarește din activitatea lor.

E noroc, că pe cei „oculți” nu-i descurajază norocul lor. Pentru că cei oculți au o concepție superioară izvorâtă din pilda vieții Mântuitorului.

În privința aceasta sunt foarte potrivite cuvintele lui Iacobus Balde concionatorul principelui Bavariei, cuvinte cari au fost tipărite de marele Gheorghe Barițiu în fruntea

cărții : Istoria Transilvaniei de două sute de ani din urmă. Volum II: Omnibus semper placuisse res est plena fortunæ; placuisse paucis, plena virtutis; placuisse nulli, plena doloris, Si quid extremi tamen eligendi obtio detur, medio relicto: praeferam nulli placuisse, quam cunctis.

Din viețile sfinților.

Sf. Germana Cousin, fecioară

Sf. Germana se născu în anul 1579 la Pibras lângă Toulouse în Franța din părinți foarte săraci. Ea era slabă și bolnăvicioasă. De mică rămase orfană de mamă. În scurt ajunse sub jugul unei vitrege foarte rea, dela care nu primea nici un cuvânt bun și nici o privire pretenoasă, dar cu atât mai gingaș o priveau ochii lui Dumnezeu și iubirea de mamă a Reginei cerului. Când Germana era destul de mărișoară pentru a putea păstori oile, cu o bucată de pâine uscată mamă-sa vitregă o trimitea la câmp și în rădure pentru a păstori oile. Această meserie fu silită s-o practice în toată viața ei. În singurătatea câmpului cu ochii plini de lacrimi la început își recita rozarul privind înălțimile albastre ale cerului senin. În rugăciuni copilărești vorbea cu Dumnezeu și Dumnezeu vorbea cu dânsa învățându-o cât este de mare prețul sărăciei, umilinței și al suferințelor. Oare întregi petrecea în privirea crucifixului sărutând ranele Mântuitorului. Rozarul și crucifixul rozarului erau pentru dânsa unicul izvor de mângâere și încurajare. Se simțea fericită suferind împreună cu Isus cel sărac și disprețuit. De multe ori în rugăciuni sufletul ei gusta mângâeri și dulcea cerești. Când venea seara dela câmp tremurând de frig, udă de ploae, vitrega o primea ca de obicei în grajd cu o bucată de pâine uscată. Ea n'avea permisiune să vorbească cu surorile ei. Dar nu se plângea niciodată nici nu era tristă și posomorită. Își îmulsea suferințele și prin mortificări și posturi de bună voe. Cu toate că era de construcție slabă și bolnăvicioasă mergea zilnic la biserica parohială destul de departe pentru a asculta sf. Liturgie. În acest timp viețile ei erau păstorite în mod minunat de Bunul Păstor Isus. Foarte des primea sf. Cuminecătură. În momentul când auzea clopotul îndată ingenunchea la „Ingerul Domnului” unde se întâmpla în apă, noroiu ori zăpadă și se ruga către Fiul lui Dumnezeu intrupat

IMPREUNA CU BISERICA

Cartea neamului lui Isus Christos, fiul lui David, fiul lui Avram. Avram a născut pe Isac; Isac a născut pe Iacob; Iacob a născut pe Iuda și pe frații lui. Iuda a născut pe Fares și pe Zara din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram; Aram a născut pe Aminadab; Aminadab a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon; Salmon a născut pe Booz din Rahab; Booz a născut pe Obed din Ruth; Obed a născut pe Iesse; Iesse a născut pe David împăratul. David împăratul a născut pe Solomon din femeea ce fusese a lui

în sânul nepătat al celei pline de dar. Odată grăbind la biserică la ora fixă, nici nu observă că după ploae pârâul peste care trebuia să treacă, a crescut mult încât nici un bărbat voinic n'ar fi cutezat să-l treacă. Ea însă a trecut neumezându-și nici măcar poala hainei pentru că apa în mod minunat se despărțise în două. Germana mai avea și o inimă bună. Din bucățelele de pâine pe cari i-le dădea vitrega împărțea săracilor și bolnavilor. Dumnezeu îmulțea în mod minunat aceste daruri așa că oamenii nu-și puteau inchipui de unde împarte ea atâtea pâne. Mamă-sa vitregă zicea că Germana este o hoată rafinată. Într-o zi crezu că Germana a furat pâine în poala hainei ieșind din casă. Atunci apucă o bucată de lemn și alergă după ea blăstămându-o aprinsă de mânie. Două vecine au alergat să scape pe biata Germana de furia vitregei. Îndată au dus în casă pe fetiță. I-au deschis poala hainei și în loc de pâinea căutată spre marea lor mirare au aflat niște flori de toată frumusețea. Astfel de flori nici nu creșteau în acele ținuturi, iar de altă parte această întâmplare a avut loc în mijlocul iernii. Aceste flori erau de tot proaspete iar mirosul lor îmbătător umplu camera de mireme cerești. După această faptă minunată au început să o

Urie; Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa; Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia; Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Ezechia; Ezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia; Iosia a născut pe Iehonia și pe frații lui la mutarea în Vavilon. Iar după mutarea în Vavilon, Iehonia a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel; Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim;

stimeze chiar și aceia cari o batjocoreau. În casa părintească încă a început a fi tratată cuviincios și din partea mamei vitrege. Germana însă cerea cu umilință locul și tratamentul de mai înainte. Îndată după ce oamenii începuseră a admira virtuțile ei înalte Dumnezeu a luat-o în lăcașurile sale veșnice. Adormi în Domnul fiind ingenuncheată la rugăciune în 15 Iunie 1601. La 43 ani după înmormântarea ei cadavrul ei vesmintele și florile au fost aflate neatrinse de putrefacție. Prin mijlocirea ei s'au întâmplat multe minuni. A fost trecută în șirul sfinților în 29 Iunie 1867.

Suferința și greutatea pe cari Dumnezeu ni-le trimite sunt foarte des niște săgeți ale iubirii Sale prin cari ne rănește inima, ca să ne îndreptăm privirea dela pământ spre înălțimile albastre, pentru a primi dela Isus, — care înaintea noastră a mers pe calea suferinței — mângâerea cea mai alinătoare. Ferice de acela care n'adâncul suferințelor recunoaște cercetarea mângâerii dumnezeiești. Ferice de acela care înțelege ca și sf. Germana, să-și împletească cununa fericirii de veci din spini și durerile acestei vieți scurte de pe pământ.

Traducere liberă din l. germană
P. Iosif Micla O.S.B.M.

Eliachim a născut pe Azor; Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud; Eliud a născut pe Elazar; Elazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacob; Iacob a născut pe Iosif bărbatul Mariei, din care s'a născut Isus, ce se zice Christos. Deci toate neamurile dela Avram până la David sunt patrusprezece neamuri; și dela David până la mutarea în Vavilon patrusprezece neamuri; și dela mutarea în Vavilon până la Christos patrusprezece neamuri.

Iar nașterea lui Isus Christos așa a fost: fiind logodită mama lui Maria cu Iosif, mai înainte de a trăi ei împreună s'a aflat având în pântec dela Spiritul Sfânt. Iar Iosif, bărbatul ei, fiind drept și nevrând să o vădească, a vrut să o lase pe ascuns. Și cugetând el acestea, iată un inger al Domnului i-s'a arătat în vis zicându-i: Iosife fiul David, nu te teme a lua pe Maria femeea ta, căci ce s'a născut în ea dela Spiritul Sfânt este. Și va naște fiu, și vei chema numele lui Isus, căci el va mântui pe poporul său de păcate. Și acestea toate s'au făcut ca să se împlinească ce s'a zis de Domnul prin prorocul ce zice: „Iată fecioara în pântec va lua și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel”, ce se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu, Și sculându-se Iosif din somn, a făcut pe cum i-a poruncit ingerul Domnului și a luat pe femeea sa. Și nu o a cunoscut până ce a născut pe fiul ei cel dintâiu născut, și a chemat numele lui Isus.

Puține zile ne mai despart dela marea serbătoare a nașterii Domnului. Omenirea cu dorință însetată, cu ardoare aștepta împlinirea vremilor, ca să-L aibă pe Mântuitorul. Pentru că stricăciunea căzută asupra omenirii după săvârșirea păcatului strămoșilor a fost mare. Ce întunecime intelectuală, ce decădere morală semnalează calea de 4000 de ani a omenirii sub robia păcatului!

Omul, avizat la puterile sale proprii pierzând noțiunea Dumnezeirei, a pierdut din vedere și scopul ființei sale pe pământ. Nu mai știe, a uitat prima întrebare a credinței: „pentru ce suntem pe pământ?”

Păgânul, care nu cunoștea, că este numai călător pe pământ, în acel mormânt rece și întunecat, nu a văzut poarta, prin care se poate reîntoarce la ziditorul său, ci cu simțământul întunecat al desperării și îndoielii a socotit, sau că se nimicește total sau că acolo, în mormânt, va întâlni fantoma monstruoasă a călătoriei sufletelor.

Cu drept cuvânt s'ar putea presupune că învățaji romanilor și grecilor culți s'au ridicat peste aceste concepții neconsolatoare. E adevărat, că Seneca și Cicero în lucrările lor vorbesc cu multă ironie despre mulțimea cioplită și inchipuită a zeilor, dar în viața practică nu au avut atâta tărie, ca să lumineze poporul. Ei înșiși împreună cu poporul necunoscător se apleacă și se

închină în fața zeilor, despre cari ei confirmau că sunt falși și vrednici de ocară.

Nici pe teren moral nu a stat mai aproape de noi lumea păgânească lipsită de spiritul creștinesc. Nici nu se putea altcum, deoarece a lipsit cu desăvârșire baza solidă a moralei. E un fapt dovedit, că puternicul imperiu roman a fost nimic, fiindcă i-a lipsit morala curată, trupul lui slăbit și energizat n'a putut rezista valurilor năvălirii popoarelor.

Să aruncăm o privire și în sanctuarul familiar! Ce tablou îngrozitor! Sărmana femeie desconsiderată e expusă întru toate tirăniei bărbatului său. Ea nu este o tovarășă de viață egală în drepturi și în demnitate, ci o ființă inferioară, pe care după indestularea patimelor sale animalice o poate lepăda dela sine. Ori ce întunecime denotă, că copiii au fost proprietatea părinților, cari au dispus liber asupra vieții lor, cari dacă au voit au putut să-i expună și să-i ucidă, mai ales dacă au fost slabi la fizic.

Ce se mai zicem despre servi, robi și alți slujitori, pe cari stăpânii îi cumpărau și îi vindeau în târguri, cași pe niște vite neînsuflețite, și asupra cărora stăpânii aveau toate drepturile. Un anumit Pollius, prietenul împăratului August i-a folosit pe sarmăni oameni pentru nutrire și îngrășarea peștilor din locul său. Să le prindem acum aceste toate într'un tablou, și vom găsi vederile omului de atunci și vom ști, pentru ce a suspinat și plâns de dorul Mântuitorului omenirea încătușată în legăturile stricăciunii morale, vom ști aprecia ruga neamului omenesc cu ochii ridicați către cer: „ceruri, rouați-L pe cel Drept, vino dulce Mântuitor al nostru”.

Și El a venit în chipul unui adevărat iubitor de oameni. Nimic n'a cerut dela noi, dar a dat totul pentru noi, încă și viața. El s'a oprit în fruntea omenirii rătăcite și cu un glas de conducător a dat porunca: Urmați-mă, eu sunt calea adevărului și viața. Eu am venit ca viață să aveți, ca să fac, ca aurora dreptății să răsară asupra judecății noastre întunecate, ca să împlânt în vârful Golgotei evanghelia iubirii. Priviți-o, răsfaiți-o și atunci nu veți, umbra întru întunec, atunci veți înțelege rostul vieții veți cunoaște, că în urma hotărârii nestrămutată a lui Dumnezeu numai călători suntem pe pământ, cari nu avem aici celate sta-tornică dar nici pierire totală. Citiți aceasta carte și veți înțelege, că sunteți frați, căci frați vă face ideea înaltă, că toți

Biserica Romei despre unirea cu Bis. Ortodoxă

Este bine cunoscut că Biserica Romană păstrează Bisericii Ortodoxe o cinste deosebită. Iar atunci când o invită la unire, de la sine se înțelege că la pace, la frățietate și la împreună guvernare o chiamă iar nu la subjugare la absorbire și desființare cum cred unii; căci atunci n'ar mai avea nici o valoare cuvântul de unire. Recunoscând în Ortodoxie dogmele ei, i se adresează fie ca o soră mai mare, fie ca o mamă plină de iubire să vină la împreună viețuire în casa părintească. Deaceia o invită pentru că „așa e bine și așa este frumos, ca să locuiască frații împreună”. Ps. 133.

Cu toate acestea sunt unii așa de puțin increzători, că li se pare, că cuvântul unire ce-i oferă Rome, e fără valoare sau chiar un fel de momeală, pentru a-i vâna, și deaceia când aud de acest termen, atât de tare se păzesc și așa de rău le sună în urechi, că însăși pronunțarea îi înspăimântă. Insa cât de mult se înșală, fugind de un mare bun, pe care alții îl doresc.

Gânditu-s'au acestia vreo dată că Roma nu dă o astfel de ofertă ori cui?... Trebuie știut că Roma dacă se arată așa de generoasă față de ortodoxie, în schimb ea e foarte intransigentă față de celelalte confesiuni, ce se zic creștine. În privința aceasta deciziunile ei sunt legi imutabile.

De pildă de ce nu zice Roma și protestanților uniți-vă cu noi”. „Uniți biserica și credința voastră cu a noastră”... De ce? Pentru că nu pot să se unească două lucruri care nu sunt de același fel și de aceeași natură. Mai întâi protestantismul este o erezie. Biserica protestantă nu mai are nici o asemănare cu Biserica Catolică. Ea nu mai are tradiție, canoane, sfinți, nu mai are liturghie și sfinte Taine, nu are călugări și nici măcar preoți și arhierii; cu cine dar să stai de vorbă ca să te unești? Aceia cari se numesc la ei pastor sau presviteri nefiind hirotonisiți canoniceste, nu pot fi considerați drept preoți adevărați, dacă ar fi intrați în sânul Bisericii Catolice. Ei trebuie să primească multe formalități și multe Taine, pentru a deveni preoți și mai cu seamă

sunteți fiii lui Dumnezeu. Veți înțelege, că în fața lui Dumnezeu nu este stăpân sau servitor, căci El chiar și în cel mai de pe urmă servitor nu cunoaște altceva, decât chipul și asemănarea sa.

multe lepădări de doctrine greșite.

Tot așa stă lucrul și cu anglicanii cari nu-s decât tot un fel de protestanți și ei. Căci și aceștia au lepădat într'o vreme preoția și Tainele bisericesti. Acum dacă s'au mai răzgândit și au început a accepta unele ceremonii, dintre care și un fel de preoție, se gândesc că ar fi bine să se împace și cu Roma, însă cu condiția ca Roma să le admită de bună, preoția lor, așa cum este, ba chiar și cu doctrinele lor greșite, cu un cuvânt, ei ar dori să audă pe Sf. Părinte zicându-le cum ar zice unor despărțiți prin schismă „uniți vă biserica voastră cu a noastră” ceiace ar însemna că atunci și biserica lor e drept credincioasă. Dar aceasta nu este posibil. Ei nu sunt numai desbinați sau simpli schismatici, cari în schismă și-ar fi păstrat credința fără alterări oficiale, cum sunt schismaticii ortodocși, ci schismatici eretici. Până nu îndreaptă mai întâi credința și până nu-și refac tainele întrerupte, cu ei nu poate fi vorba de unire. Pe la sfârșitul veacului trecut anglicanii au cerut Sfântului Părinte, să le recunoască validitatea preoției lor; pentru ca în urmă ei să intre în sânul Bisericii Catolice, printr'un act de unire. Se înțelege că aceasta ar fi însemnat mult pentru ei erezia lor ar fi fost trecută cu vederea și ei s'ar fi putut numi catolici. Dar Roma le-a răspuns că unire nu se poate face cu ei, până nu și leapădă erezia și până nu vor fi rehirotonisiți preoții lor, după regulile tradiționale. Vedeți dar că Roma nu deschide brațele așa ușor să îmbrățișeze pe cineva, ori cât de mare importanță ar avea. Căci noi credem că nu puțin aport ar fi fost pentru Biserica Catolică, unirea anglicanilor. Roma este marea păzitoare a dreptei credințe și pentru aceasta n'a dat niciodată înapoi. Anglicanilor le-a venit cam greu să-și revizuiască doctrina lor moștenită dela Elisabeta și deo-camdată au rămas în așteptare. Acum ei se gândesc că prin oarecare certificate căpătate de pe la șefii altor confesiuni orientale dizidente, vor putea îndupleca voința sf. Părinte, să recunoască șajderea, ca bune și valide hirotoniile preoților lor.

Așa ne învață Isus, a cărui venire cu dor au așteptat-o omenirea. Invățătura Lui e de o valoare veșnică. Ne sună și nouă. Pentru ce nu simțim în preajma sărbătorii nașterii Lui bucuria mântuirii noastre.

Și toată această muncă, nu pentru altceva, ci numai ca să poată fi trimiși în unire. E adevărat, că din ei, în număr mare se convertesc în mod individual, la Catholicism, căci nu pot să aștepte o speranță prea puțin realizabilă. Sf. Părinte a Creștinătății în judecarea unei astfel de chestiuni, firește că nu se poate influența de cutare patriarh schismatic, sau de cutare conciliu disident. Iată dar, ce lucru mare este păzirea dreptei credințe și ce dar cersesc este Unirea... Și ce fericiți pot să se considere acei ce pot în orice moment să o înfăptuiască fără jenă și fără sacrificii..

Cea mai aproape de unire dintre toate Bisericile ortodoxe autocefale orientale, este fără înconjur Biserica ortodoxă română. Ea poate beneficia de cea mai frumoasă unire și de cea mai duiosă îmbrățișare cu Roma, care îi este de două ori mamă.

Cuvântul schismă, de origină grecească, înseamnă despărțire, însă nu despărțire pe motive de credință, ci despărțire pe motive dinafară de credință. Despărțiri sau schisme de acestea s'au ivit de multe ori în Biserica Universală, s'au vindecat însă toate, prin unire și prin împăcare; atât timp cât n'a fost introdusă vre-o erezie; căci în astfel de cazuri unirea era condiționată de supunere și convertire.

Bisericii noastre disidente nici odată nu i se cere supunere propriu zis, ci unire și pace. Și dacă este o supunere, aceia nu către Biserica latină, nu, ci numai pur și simplu față de persoana care ține locul lui Petru în guvernarea întregii Biserici; fără de care nu se poate nici imagina unirea. Creștinătatea catolică apuseană primește creștinătatea răsăriteană, fostă până acum în disidență, pur și simplu în unire, iar nu supunere; după vorba cântecului: „Eu ți-s frate tu-mi ești frate, în noi doi un suflet bate”.

Ambasadă românească lângă Vatican. Legația românească de lângă Vatican săptămâna trecută a fost ridicată la rangul de ambasadă. Aceasta înseamnă o bucurie mare pentru noi, căci prin aceasta se întăresc legăturile dintre statul român și Vatican.

Pomii de Crăciun. Min. Domeniilor a interzis tăierea brazilor din pădurile statului. Tot atunci însă min. a dispus, că din pădurile de brăzi ale proprietarilor se pot tăia brazi pentru pom de Crăciun, dar numai în număr limitat și numai dacă regenerarea e asigurată. Mai nou însă Casa Pădurilor a luat noi măsuri, că anume interzice pentru totdeauna tăierea brazilor tineri. Așa se vede, că de acum Moș Crăciun cu tradiționalul brad nu va mai înveseli inima copiilor.